

Prima instanță - Judecătoria Orhei, sediul Central (jud. : V. Severin)

Instanța de Apel - Curtea de Apel Chișinău (jud. : I. Cimpoi, I. Secieru, A. Danilov)

ÎNCHEIERE

11 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Nina Vascan
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Caminschi Lidia, reprezentată de avocatul Canțer Oleg

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Caminschi Lidia împotriva lui Railean Anatolie și Sîngerean Aurelia cu privire la încasarea datoriei și acțiunea reconvențională depusă de Sîngerean Aurelia împotriva lui Railean Anatolie și Caminschi Lidia privind declararea nulității recipisei și încasarea cheltuiurilor de judecată,

împotriva deciziei din 7 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Sîngerean Aurelia, casată parțial hotărârea din 31 iulie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central

c o n s t a ț ă :

La 10 februarie 2016, Caminschi Lidia s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Railean Anatolie și Aureliei Sîngerean solicitând încasarea în mod solidar a sume de 55 000 de euro cu titlu de datorie și a cheltuielilor de judecată

În motivarea cererii de chemare în judecată a relatat că în baza unei recipisei a împrumutat lui Railean Anatolie suma de 55000 de euro, pentru reparația capitală a apartamentului din mun. Chișinău, str. Ion Creangă, nr. 84/3 și construcția garajului.

Suma împrumutului urma a fi restituită până la 2 iunie 2014, însă până în prezent, datoria nu a fost restituită.

Reclamanta a indicat că, banii împrumutați au fost investiți într-un bun imobil ce se află în proprietate în devălmășie, astfel că, pârâții urmează să restituie solidar suma împrumutată.

La 19 februarie 2018, Sîngerean Aurelia a depus acțiunea reconvențională împotriva Lidiei Caminschii și Railean Anatolie, solicitând anularea recipisei din 2 iunie 2012 și încasarea în mod solidar a cheltuielilor de judecată.

În motivare, a menționat că, la 2 iunie 2012 dată cu care datează recipisa, Caminschii Lidia se afla pe teritoriul Republicii Moldova (intrând pe teritoriul Republicii Moldova la 8 aprilie 2012, ora 20.49, și ieșind de pe teritoriul acesteia la 8 iunie 2012 ora 15.51), în timp ce Railean Anatolie nu se afla pe teritoriul țării (ieșind de pe teritoriul țării la 8 noiembrie 2011 ora 15.23 și intrând pe

teritoriul țării la 4 august 2012 ora 16.17.

Astfel, consideră că Railean Anatolie nicidecum nu putea să primească de la Caminschii Lidia cu împrumut suma de 55000 euro, deoarece ei se aflau la data respectivă în țări diferite și nici recipisa nu-i putea fi eliberată lui Caminschii Lidia la 2 iunie 2012.

Sîngerean Aurelia a invocat că recipisa din 2 iunie 2012 este una fictivă, fiind întocmită ulterior datei de 2 iunie 2012.

Împrumutul de fapt nu a fost luat de către Railean Anatolie de la Caminschii Lidia și de fapt nu există o datorie reală, iar Caminschii Lidia nu este în drept să o pretindă și de la ea. Suma de 55000 de euro de fapt nu a fost primită de Railean Anatolie, acesta nu putea să o folosească pentru reparația apartamentului și construcția garajului cum este indicat în recipisă, care în condițiile art. 207 alin. (1), 220 alin. (1), 221 alin. (1) Cod Civil, duce la nulitatea recipisei.

Argumentul reclamantei precum că împrumutului a fost acordat și pentru construcția garajului este lipsit de temei legal, deoarece la data întocmirii recipisei 2 iunie 2012, garajul care-i aparține Aureliei Sîngerean și Railean Anatolie cu drept de proprietate comună în devălmășie, exista deja, fapt confirmat prin extrasul din Registrul bunurilor imobile, potrivit căruia garajul a fost dobândit de ei prin actul de transmitere-primire nr. 36 la 2 aprilie 2007, adică cu 5 ani înainte de întocmirea recipisei.

Railean Anatolie a eliberat această recipisa prin dol, având drept unic scop fraudarea separării patrimoniului comun în devălmășie dobândit în timpul căsătoriei de Sîngerean Aurelia și Railean Anatolie și diminuarea prin generarea unei datorii inexistente și artificiale, urmărind scopul să-i revină ca urmare a separării patrimoniului o cotă- parte mai mare.

Sîngerean Aurelia a menționat că, în perioada anilor 2015-2017 pe rolul Judecătoriei Orhei s-a aflat în examinare cauza civilă de divorț inițiată la cererea lui Railean Anatolie prin care a solicitat desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copiilor minori.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei din 28 noiembrie 2017, devenită irevocabilă prin neapelare, s-a admis cererea de desfacere a căsătoriei, în timp ce Caminschii Lidia a depus cerere de chemare în judecată doar la 10 februarie 2016.

Totodată, a menționat că, Caminschii Lidia este mătușa lui Railean Anatolie, iar aceștia au acționat în cărdășie în detrimentul Aureliei Sîngerean.

Reclamanta/pârâta Sîngerean Aurelia consideră că în temeiul art. 228 alin. (1) Cod Civil recipisa este lovită de nulitate absolută.

La 11 iunie 2018, avocatul Victor Burac care acționează în interesele Aureliei Sîngerean a solicitat încasarea de la Caminschii Lidia și Railean Anatolie, în beneficiul Aureliei Sîngerean, a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5 041,25 euro.

Prin hotărârea din 31 iulie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central cererea de chemare în judecată depusă de Caminschii Lidia, a fost admisă integral.

S-a încasat în mod solidar de la Railean Anatolie și Sîngerean Aurelia, în beneficiul Lidiei Caminschii suma de 55 000 de euro cu titlu de datorie derivată din recipisa din 2 iunie 2012.

S-a încasat în mod solidar de la Railean Anatolie și Sîngerean Aurelia, în

beneficiul Lidiei Caminschii, suma de 10 000 de lei cu titlu de taxă de stat.

S-a respins ca neîntemeiată cererea reconvențională depusă de Sîngerean Aurelia.

Pentru a hotărî astfel, instanța a conchis că, în cadrul examinării cauzei pârâtul Railean Anatolie a recunoscut existența datoriei și primirea sumelor în diverse tranșe. Bani fiind investiți în procurarea și reparația bunurilor comune a lui Railean Anatolie și Sîngerean Aurelia în perioada relațiilor de familie.

Cu referire la acțiunea reconvențională depusă de Sîngerean Aurelia privind anularea recipisei din 2 iunie 2012 instanța a reținut că, recipisa este un act juridic unilateral și deci prezența fizică a celei de a doua persona în același loc nu este o condiție stabilită de lege, ca o condiție de valabilitate.

Astfel, recipisa nu își pierde valoarea juridică din motiv că a fost întocmită de Railean Anatolie în alt loc decât cel în care se afla Caminschi Lidia.

Totodată, atât Railean Anatolie cât și Caminschi Lidia au recunoscut existența relațiilor de împrumut.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe la 2 august 2018, Sîngerean Aurelia a declarat apel împotriva hotărârii din 31 iulie 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Central, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată depusă de Caminschii Lidia împotriva lui Anatolie Railean și Aureliei Sîngerean cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei și a cheltuielilor de judecată să fie respinsă integral și admisă acțiunea reconvențională.

Prin decizia din 7 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Sîngerean Aurelia.

S-a casat hotărârea din 31 iulie 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Central în partea încasării de la Sîngerean Aurelia în beneficiul Lidiei Caminschi a sumei de 55 000 de euro și a cheltuielilor ce țin de plata taxei de stat și s-a emis o hotărâre nouă în această parte prin care :

S-a respins ca neîntemeiată pretenția Lidiei Caminschi împotriva Aureliei Sîngerean cu privire la încasarea în mod solidar a sumei de 55000 de euro și a cheltuielilor ce țin de plata taxei de stat.

S-a încasat de la Caminschi Lidia în beneficiul Aureliei Sîngerean taxa de stat achitată la depunerea apelului în sumă de 7500 lei și parțial cheltuielile de asistență juridică în sumă de 4000 euro sau echivalentul acesteia în valută națională la momentul executării hotărârii.

În rest, hotărârea din 31 iulie 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Central s-a menținut.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, recipisa din 2 iunie 2012, poartă un efect juridic doar pentru Railean Anatolie, dat fiind faptul că doar Railean Anatolie și-a exprimat consimțământul valabil, în sensul că el intenționa să ramburseze suma datoriei, iar în schimb a obținut suma de 55000 de euro.

Railean Anatolie a semnat benevol recipisa și prin aceasta și-a exteriorizat de fapt consimțământul valabil de a rambursa pretinsa datorie la 2 iunie 2014.

Instanța de apel a reținut că, Sîngerean Aurelia nu a avut un interes la momentul semnării recipisei din 2 iunie 2012, și în mod evident nu ar putea fi folosită această sumă în interesul familie, dat fiind faptul că anul 2016, Sîngerean Aurelia ar fi obținut statutul de șomer. Iar aproximativ din anul 2014 Railean

Anatolie și Aurelia Sîngerean nu mai conviețuiesc împreună.

În luna martie 2014, Sîngerean Aurelia a fost inițial plasată de autoritățile Italiene într-un adăpost social provizoriu împreună cu copiii săi minori, (fapt confirmat prin Decizia tribunalului din Torino din 20 martie 2014, iar ulterior s-a dispus instalarea Aureliei Sîngerean în casa conjugală din Torino, Italia, cu evacuarea lui Railean Anatolie din această casă, fapt confirmat prin decizia Tribunalului Torino din 13 mai 2016, astfel sumele luate cu împrumut de către Railean Anatolie nu au putut fi folosite în interesul familiei.

La 11 iunie 2019, Caminschi Lidia reprezentată de avocatul Canțer Oleg a declarat recurs împotriva deciziei din 7 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii din 31 iulie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central.

În motivare a indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată.

Suma împrumutată lui Railean Anatolie este o datorie comună a fostilor soți Railean și Sîngerean, deoarece banii a fost lauți cu împrumut în interesul familiei și în perioada căsătoriei.

Examinând cauza instanța de apel și-a motivat soluția în baza declarațiilor lui Railean Anatolie. Că banii au fost folosiți în interesul familiei, Caminschi Lidia a dedus-o din materialele dosarului, deoarece datoria a fost formată în perioada căsătoriei, iar în perioada respectivă au fost efectuate lucrări de reparație a unui bun imobil comun a fostilor soți Railean și Sîngerean.

Cu referire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică recurenta a menționat că, suma de 4000 de euro nu constituie cheltuieli necesare și rezonabile. Utilitatea acțiunilor avocatului acesteia a constat doar în partea acțiunilor de formulare și depunere a cererii de apel, astfel că doar pentru asemenea acțiunea suma încasată este una exagerată.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 5 martie 2019.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cererea de recurs a fost declarată la 11 iunie 2019, respectiv în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Cu referire la demersul înaintat de avocatul Burac Victor care acționează în interesele Aureliei Sîngerean, privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică pentru instanța de recurs Colegiul menționează că, la stadia admisibilității nu poate fi

examinat, urmând a fi soluționat în procedură contencioasă.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Caminschi Lidia reprezentată de avocatul Canțer Oleg nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Caminschi Lidia reprezentată de avocatul Canțer Oleg.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Nina Vascan

Dumitru Mardari